

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ (Мінекономіки)

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044)200-47-53, факс (044)253-63-71
E-mail: meconomy@me.gov.ua, <http://www.me.gov.ua>, код ЄДРПОУ 37508596

На № _____ від _____

Комітет Верховної Ради України з питань економічного розвитку

Щодо проектів Законів України

На виконання доручень Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра економіки України Ю. Свириденко від 11.01.2022 № 902/1/1-22 і № 903/1/1-22 до листів Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку від 11.01.2022 № 04-16/13-2022/5640 і № 04-16/13-2022/5639 Мінекономіки разом з Мінфіном, Мін'юстом та Мінагрополітики опрацювало проекти законів України “Про внесення змін до Закону України “Про ціни і ціноутворення” щодо відновлення державного регулювання цін на продукти харчування, що мають істотну соціальну значущість”, реєстр. № 6374 від 02.12.2021, унесений народними депутатами України Соломчуком Д. В. та іншими, та “Про внесення змін до Закону України “Про ціни і ціноутворення” щодо вдосконалення державного регулювання цін на продукти харчування, що мають істотну соціальну значущість”, реєстр. № 6374-1 від 17.12.2021, унесений народними депутатами України Абрамовичем І. О. та іншими, і повідомляє наступне.

Законопроектами пропонується внести зміни до Закону України “Про ціни і ціноутворення” в частині , згідно з якими передбачається запровадження Верховною Радою України державного регулювання цін на продукти харчування, що мають істотну соціальну значущість, шляхом встановлення граничної торговельної надбавки (націнки) із визначенням їх граничних розмірів та обов'язкового переліку продуктів харчування, ціни на які підлягають відповідному державному регулюванню.

Частиною другою статті 6 Конституції України визначено, що органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України. Вказана вимога встановлена також у частині другій статті 19 Конституції України, яка зобов'язує органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадових осіб діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до Конституції України (пункт 3 статті 116) та законів України “Про Кабінет Міністрів України” (абзац сімнадцятий пункту 1 частини першої статті 20) і “Про ціни і ціноутворення” (пункти 1 і 2 частини першої статті 5, стаття 13) Кабінет Міністрів України забезпечує проведення державної цінової

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Підписувач **Качка Тарас Андрійович**

Сертифікат 4FD4BFDE9E1BAF3A0400000565000008DDE0000

Дійсний з 25.11.2021 16:49:56 по 25.11.2023 16:49:56

Мінекономіки

3821-04/2541-01 від 18.01.2022 17:41

політики, здійснює державне регулювання цін, визначає перелік товарів, державні регульовані ціни на які затверджуються відповідними органами виконавчої влади, якщо інше не визначено законом.

Державне регулювання цін здійснюється Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади, державними колегіальними органами та органами місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень шляхом установлення обов'язкових для застосування суб'єктами господарювання фіксованих цін, граничних цін, граничних рівнів торговельної надбавки (націнки) та постачальницько-збутової надбавки (постачальницької винагороди), граничних нормативів рентабельності, розміру постачальницької винагороди, розміру доплат, знижок (знижувальних коефіцієнтів), запровадження процедури декларування зміни ціни та/або реєстрації ціни.

Крім того, відповідно до абзаців сьомого, восьмого частини першої статті 3 Закону України "Про захист населення від інфекційних хвороб" Кабінет Міністрів України у сфері захисту населення від інфекційних хвороб розробляє та затверджує перелік товарів, що мають істотну соціальну значущість, а також встановлює граничні ціни для оптової та роздрібною торгівлі, зокрема, товарами що мають істотну соціальну значущість, з урахуванням постачальницько-збутової надбавки та граничної торговельної (роздрібною) надбавки.

Разом з тим, згідно з пунктом 5 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить визначення засад внутрішньої і зовнішньої політики.

Отже, вирішення питань щодо здійснення державного регулювання ціноутворення у сфері виробництва та реалізації продуктів харчування, що мають істотну соціальну значущість, у запропонований законопроекти спосіб виходить за межі повноважень Верховної Ради України.

При цьому зазначаємо, що Конституційний Суд України рішенням від 10.02.2000 № 2-рп/2000 визначив, що Верховна Рада України згідно з Конституцією України визначає засади внутрішньої і зовнішньої політики, у тому числі цінової як однієї із складових внутрішньої економічної і соціальної політики держави, а Кабінет Міністрів України забезпечує проведення цінової політики (пункт 5 частини першої статті 85 та пункт 3 статті 116). Це означає реалізацію урядом визначених парламентом основ встановлення і застосування цін і тарифів, що логічно включає їх регулювання та контроль за ними. Засади цінової політики – це відправні, вихідні ідеї, які виражають найважливіші підвалини і закономірності політики цін. В той же час – це відносно самостійна, відокремлена від конкретного регулювання цін і тарифів категорія. Головною метою засад цінової політики є спрямування і забезпечення збалансованості усього механізму ціноутворення, єдності в регулюванні відносин у цій сфері.

Ураховуючи викладене, законопроекти у запропонованій редакції не підтримуються.

Одночасно слід зауважити, що у 2020-2022 роках Кабінетом Міністрів України прийнято низку рішень, спрямованих на стабілізацію споживчих цін на соціально значущі продукти харчування.

Зокрема, згідно з постановами Кабінету Міністрів України від 22.04.2020 № 341 "Про заходи щодо стабілізації цін на товари, що мають істотну соціальну

значущість, товари протиепідемічного призначення” (зі змінами) і від 09.12.2020 № 1236 “Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2” (зі змінами) тимчасово (на період карантину):

запроваджено державне цінове регулювання на 12 найменувань соціально значущих продуктів харчування (крупу гречану, цукор-пісок, борошно пшеничне в/с, макаронні вироби вітчизняного виробництва, молоко пастеризоване жирн. 2,5% (у пливці), хліб житньо-пшеничний, яйця курячі категорії С1, птицю (тушки курячі), масло вершкове жирн. 72,5%, батон, олію соняшникову, воду мінеральну негазовану) шляхом декларування зміни роздрібних цін на ці товари;

установлено граничний рівень торговельної надбавки в розмірі не більше 10% від оптово-відпускної ціни на вищезазначені соціально значущі продукти харчування (крім води мінеральної негазованої) з урахуванням рекламних, маркетингових, логістичних послуг, послуг з підготовки, обробки, пакування, інших послуг, пов'язаних із реалізацією кінцевому споживачу;

до 30.04.2022 установлено граничний рівень постачальницько-збутової надбавки (постачальницької винагороди) до ціни природного газу власного видобутку (без врахування рентних платежів) на рівні не більше 24% для задоволення потреб суб'єктів господарювання, основним видом діяльності яких є виробництво окремих соціально значущих продовольчих товарів (за затвердженням Мінагрополітики та оприлюдненим на його офіційному веб-сайті переліком) та торговельної надбавки за постачання природного газу власного видобутку для задоволення потреб таких суб'єктів господарювання на рівні не вище 1 відсотка.

**Виконувач обов'язків Міністра
економіки України**

Тарас КАЧКА